

ทุนทางจิตวิทยาต้านบวกและแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ
ของผู้ประกอบการรุ่นใหม่: การตรวจสอบทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรคั่นกลาง

The effect of positive psychological capital and risk taking propensity on
entrepreneurial intention of new entrepreneurs: Examining attitude towards
entrepreneurship as a mediator

พิมพ์ิกา พูลสวัสดิ์¹

ดร.ดรณิกร สุป็นดี²

ppk.psw@gmail.com

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

daraneekorn.s@psu.ac.th

²ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา ปัจจัยทุนทางจิตวิทยาต้านบวกและแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงในการส่งอิทธิพลไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการผ่านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรคั่นกลางทำให้พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาจากปัจจัยทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ การคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ในช่วง 5 ปี ย้อนหลังจะมีการใช้ปัจจัยบุคลิกภาพด้านทุนทางจิตวิทยาต้านบวกและแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงร่วมด้วย นอกจากนี้ยังค้นพบว่า ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการสามารถใช้อธิบายอิทธิพลทางอ้อมจากบุคลิกภาพไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้มีจำนวนผู้ประกอบการใหม่มากขึ้น เพื่อตอบสนองตามนโยบายของรัฐบาลได้

คำสำคัญ ทุนทางจิตวิทยาต้านบวก, แนวโน้มของการชอบความเสี่ยง, ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

This article presents concepts, theories, and a review of related research. The content of the study is the positive psychological capital and risk taking propensity influencing entrepreneurial intention through attitude towards entrepreneurship as mediator. Most studies used attitude towards entrepreneurship, subjective norm, perceived behavior control following the theory of planned behavior. In the past 5 years, studies have used factors relating to personality, such as positive psychology Capital and risk taking propensity. Further, attitude towards entrepreneurship was used to explain the indirect effect of personality factors on entrepreneurial intention. Results from this data analysis are anticipated to develop approach in more entrepreneurs in alignment with government policies.

Keywords Positive psychology capital, risk taking propensity, attitude towards entrepreneurship

บทนำ

ผู้ประกอบการทำให้เกิดการสร้างงานส่งผลให้มีมาตรฐานชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นร้อยละ 90 ของการจ้างงานในประเทศกำลังพัฒนาและสามารถบรรเทาปัญหาความยากจนได้ (World Bank, 2018) ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา ผู้ประกอบการจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ โดยผู้ประกอบการนั้นปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจสามารถขับเคลื่อนได้เพราะเป็นผู้ที่นำปัจจัยการผลิตมาดำเนินการผลิตเป็นสินค้าและบริการ (Acs & Virgill, 2010; Lazear, 2005) จากความสำคัญของผู้ประกอบการข้างต้นนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) และยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศไทยซึ่งมีนโยบายในการส่งเสริมและเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจได้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกันด้วยการส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่อยู่ในวัยแรงงาน เพื่อทำให้เกิดสังคมผู้ประกอบการส่งผลต่อความสามารถในการยกระดับฐานรายได้และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยภาครัฐนั้นได้ขอความร่วมมือจากภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ในการส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะและจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการ (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่กำลังจะเข้าสู่วัยแรงงาน เช่น นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) เป็นต้น จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะและการเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาถึงปัจจัยที่จะสามารถผลักดันให้กลุ่มคนรุ่นใหม่มีพฤติกรรมเป็นผู้ประกอบการใหม่

ขอบเขตเนื้อหา

บทความนี้ได้นำเสนอการศึกษาปัจจัยบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ทักษะจิตวิทยา ด้านบวก แนวโน้มของการชอบความเสี่ยง ในการส่งอิทธิพลไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการผ่านตัวแปรคั่นกลางคือ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ

การเป็นผู้ประกอบการใหม่

ผู้ประกอบการนั้นเป็นบุคคลที่ก่อตั้งองค์กรใหม่ เพื่อดำเนินธุรกิจจากการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งได้รับผลตอบแทนเป็นกำไร (Shane & Venkataraman, 2000) และต้องเผชิญกับความเสี่ยง ความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ (สุชาติ ไตรภพสกุล และสหทัย ชูชาติพงษ์, 2557) โดยการเป็นผู้ประกอบการใหม่จะเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมในการทำธุรกิจใหม่ สามารถพิจารณาจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างน้อย 1 อย่างดังนี้ 1) มีการเตรียมแผนธุรกิจแบบทางการหรือไม่เป็นทางการ 2) กำลังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 3) มีการพัฒนาสินค้าและบริการในขั้นตอนของการพัฒนาความคิดริเริ่ม การทดสอบตลาด 4) ดำเนินการทางด้านการตลาด 5) การมีความพร้อมทางด้านวัตถุดิบ 6) การมีอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ 7) มีข้อมูลสารสนเทศ เช่น การประมาณการยอดขายหรือรายรับ เป็นต้น 8) ด้านการเงิน เช่น มีข้อมูลในการจัดหาทุนจากสถาบันการเงิน บัญชีรายรับ เป็นต้น 9) มีการเก็บออมเงินเพื่อที่จะใช้ในการเริ่มต้นทำธุรกิจ 10) การได้รับเครดิตจากผู้จำหน่ายวัตถุดิบ 11) การได้รับการช่วยเหลือจากครอบครัวในการทำธุรกิจ 12) บุคคลที่ได้เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจแบบเต็มเวลา หรืออย่างน้อย 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจจะมีทีมงานในการทำงานหรือมีลูกจ้างไม่ประจำที่ทำงานแบบพาร์ทไทม์ 13) มีการจ้าง

แรงงานหรือมีผู้จัดการที่มีการจ่ายค่าตอบแทนให้ โดยไม่ได้แบ่งผลกำไรจากธุรกิจ14) มีการเข้ารับการอบรม และได้ฝึกปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจใหม่15) มีข้อมูลการติดต่อของธุรกิจ เช่น เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่ สถานที่ตั้งธุรกิจ เป็นต้น16) มีการเริ่มทำการตลาดและการทำรายการส่งเสริมการขาย17) การมีรายได้ที่สามารถใช้จ่ายเงินเดือนให้แก่เจ้าของธุรกิจหรือผู้จัดการ18) การได้รับใบอนุญาตในการทำธุรกิจ 19) มีการปฏิบัติตามกฎหมายในการจ่ายภาษีให้แก่ภาครัฐ และมีใบรับรองการยื่นชำระภาษี20) มีการดำเนินการตามระเบียบข้อกำหนดเฉพาะในการทำธุรกิจของแต่ละประเทศ(Davidsson & Honig, 2003)

ในการกล่าวข้างต้นนั้นทำให้เห็นถึงการที่บุคคลมีพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ส่วนการศึกษาถึงปัจจัยใดนั้นที่สามารถส่งอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการ ผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมมนุษย์ในบริบทเฉพาะได้ โดยทัศนคติต่อพฤติกรรมสามารถบอกถึงระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของบุคคลต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญซึ่งปัจจัยด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับแรงกดดันของสังคมที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรม ซึ่งปัจจัยด้านทัศนคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญสามารถส่งอิทธิพลไปยังความตั้งใจที่จะกระทำเพื่อทำนายถึงพฤติกรรมได้ ส่วนการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมนั้นสะท้อนถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาสามารถส่งผลต่อความตั้งใจที่จะกระทำ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (Ajzen, 1991)ความตั้งใจที่จะกระทำเป็นตัวแปรที่ใช้ทำนายพฤติกรรมได้ดีที่สุด โดยการเป็นผู้ประกอบการใหม่เป็นพฤติกรรมที่สามารถพิจารณาและทำนายได้จากความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งพิจารณาได้จากการที่บุคคลมีความพยายามและความมุ่งมั่นที่จะมีพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ (Krueger, Reilly, & Carsrud, 2000; Liñán & Chen, 2009) และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนั้นได้รับการสนับสนุนในการใช้ทฤษฎีนี้ เพื่อทำนายการเป็นผู้ประกอบการได้ทั้งประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว (Iakovleva, Kolvereid, & Stephan, 2011)โดยปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ(Attitude towards entrepreneurship) จะสะท้อนถึงการที่บุคคลได้มีการประเมินผลเชิงบวกหรือเชิงลบต่อตนเองในการมีพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเมื่อประเมินแล้วพบว่า การเป็นผู้ประกอบการนั้นจะสามารถส่งผลดีต่อตนเอง ส่งผลให้มีแรงดึงดูดใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Liñán & Chen, 2009) โดยทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการทางบวกนั้นส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และการที่บุคคลมีทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการนั้นนั้นเกิดได้จากการรับรู้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเป็นผู้ประกอบการ การมีความเชื่อต่อการเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นอาชีพที่จะทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงการเกิดความสมดุลในการทำงานและชีวิตส่วนตัว เพราะสามารถบริหารจัดการเวลาในการทำงานเองได้ และการที่บุคคลมีความเชื่อที่ทำให้เกิดการให้คุณค่าต่อการเป็นผู้ประกอบการ สามารถทำให้ได้รับความอิสระ ฐานะทางการเงินที่มั่นคง การได้รับความท้าทายในการทำงาน รวมถึงการดำเนินชีวิตที่มีความสมดุล (Kim-Soon, Ahmad, & Ibrahim, 2016)จึงส่งผลกระทบต่อระดับความคิดเห็นส่วนบุคคลต่อการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความชอบ ที่ทำให้เกิดความดึงดูดใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ และมีการพิจารณาประเมินผลต่อการเป็นผู้ประกอบการนั้นจะส่งผลดีต่อตนเอง (Iakovleva, Kolvereid, & Stephan, 2011; Liñán & Chen, 2009)

2) การคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญ (Subjective norm) เกิดได้จากการรับรู้แรงกดดันจากสังคม โดยเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ได้แก่ เพื่อน พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อนชายหรือเพื่อนผู้หญิง และสมาชิกในครอบครัวคนอื่นๆ ในการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในการกระทำพฤติกรรม (Ajzen, 1991) โดย Liñán and Chen (2009) ที่ได้อธิบายถึงการคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญนั้นเป็นการรับรู้แรงกดดันจากสังคมต่อการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเป็น การรับรู้ถึงกลุ่มคนสำคัญในการเห็นด้วยเมื่อบุคคลตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการ โดยกลุ่มคนสำคัญ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมชั้น สอดคล้องกับ Aragon-Sanchez, Baixauli-Soler, and Carrasco-Hernandez (2017) และ Maresch, Harms, Kailer, and Wimmer-Wurm (2016) ที่ได้ระบุถึงกลุ่มคนสำคัญของผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา ได้แก่ พ่อ แม่ พี่น้อง เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งนับว่ากลุ่มคนสำคัญนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำต่อพฤติกรรมได้เช่นกัน รวมถึงการคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญที่ได้ให้ความเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ควรที่จะประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง แต่ควรที่จะประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการ (Dinc & Budic, 2016; Kautonen, Van Gelderen, & Tornikoski, 2013; Kolvereid, 1996) และบุคคลนั้นได้ตอบสนองต่อความเชื่อของกลุ่มคนสำคัญเหล่านั้น โดยให้ความใส่ใจต่อความคิดเห็นของกลุ่มคนสำคัญ จึงมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญ แล้วส่งผลให้เกิดความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Mueller, 2011)

3) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) เป็นการรับรู้ด้านความสามารถของตนเอง และการควบคุมให้เกิดพฤติกรรมขึ้น สามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะกระทำและพฤติกรรมได้ ซึ่งการที่บุคคลมีทรัพยากรและได้รับโอกาสจะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการกระทำพฤติกรรมได้ (Ajzen, 1991) โดยพิจารณาจากการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมในการเป็นผู้ประกอบการว่าสามารถทำได้ง่าย (Kautonen, Van Gelderen, & Tornikoski, 2013; Kolvereid, 1996) ซึ่งจะต้องมีความรู้ที่จำเป็นต่อการเริ่มธุรกิจ มีความสามารถในการควบคุม กระบวนการสร้างธุรกิจใหม่ การเริ่มธุรกิจใหม่เป็นสิ่งที่ไม่ได้เป็นเรื่องยาก โดยสามารถเตรียมพร้อมในการเริ่มทำธุรกิจได้ มีความรู้ในการพัฒนาธุรกิจ และมีความเชื่อว่าถ้ามีความพยายามในการเริ่มต้นธุรกิจจะทำให้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้สูง (Liñán & Chen, 2009) เช่นเดียวกับ Alexander and Honig (2016) ที่กล่าวถึง ผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการและมีพฤติกรรมเป็นผู้ประกอบการนั้นเกิดจากการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่ง่าย มีความรู้สึกลอยๆจะควบคุมสถานการณ์ด้วยตนเอง และมีการรับรู้ว่าจะเลือกประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการจะมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง รวมถึงการที่บุคคลนั้นมีแนวคิดในการเริ่มต้นทำธุรกิจ ทราบถึงรายละเอียดที่จำเป็นในการสร้างธุรกิจ และรู้ถึงโอกาสทางการตลาดสำหรับสินค้าและบริการใหม่ๆ (Dinc & Budic, 2016)

บุคลิกภาพของผู้ประกอบการ

บุคลิกภาพ (Personality) มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด ความรู้สึก สามารถส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมในแต่ละบุคคลได้ (Ajzen, 2005) ตามที่ Krueger, Reilly, and Carsrud (2000) ได้กล่าวว่า ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการได้ดีกว่าตัวแปรด้านภูมิหลังเฉพาะบุคคล (Background factors) ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ เป็นต้น (Ajzen, 2005; Liñán & Fayolle, 2015) ทำให้การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลในการส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการได้นอกเหนือจากทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพสามารถใช้ทำนายความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น งานวิจัย

ของHlattywayo, Marange, and Chinyamurindi (2017) ที่พบว่า ทูทางจิตวิทยาด้านบวกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Yousaf, Hizam-Hanafiah, and Usman (2015) ที่ได้ผลการศึกษาด้านจิตวิทยาว่าด้านบวกนั้นสามารถใช้ทำนายความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการในอนาคตได้ส่วนAwang, Amran, Nor, Ibrahim, and Razali(2016) และ Singh, Verma and Rao(2016) พบว่า แนวโน้มของการชอบความเสี่ยงสามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ เป็นต้น

สำหรับทุนทางจิตวิทยาด้านบวก(Positive psychological capital)นั้นเป็นสภาวะจิตวิทยาที่ด้านบวกส่วนบุคคลที่สามารถพัฒนาได้เพราะเป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะแบบสภาวะ (State-Like) สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ แตกต่างจากคุณลักษณะเฉพาะตัว (Trait-Like) ที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่มีความเหมือนกันที่ไม่ใช่สภาวะที่เกิดขึ้นชั่วขณะจึงทำให้สามารถวัดประเมินค่าได้ (Luthans, Avolio, Avey, & Norman, 2007)ทุนทางจิตวิทยาด้านบวกประกอบด้วย การมองโลกในแง่ดี (Optimism)การฟื้นพลัง (Resilience) ความหวัง (Hope) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพของผู้ประกอบการ โดยChell (2008) และ Krueger (2003) ที่ได้อธิบายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่จะเริ่มทำธุรกิจนั้นจะต้องมีการมองโลกในแง่ดี ซึ่งทำให้เห็นถึงโอกาสในการทำธุรกิจ ส่งผลต่อการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการ เช่นเดียวกับการฟื้นคืนพลังนั้นเป็นบุคลิกภาพที่ควรจะมีในระดับสูงเพื่อที่จะสามารถเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ และผู้ที่มีความหวังจะเป็นผู้ที่รับรู้ถึงโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทน รวมถึงผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ทำให้สามารถรับรู้ถึงความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ผู้ที่มีทุนทางจิตวิทยาด้านบวกจึงเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่มีความหวังส่งผลให้มีพลังใจที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้ มีการมองโลกในแง่ดีว่าจะมีสิ่งที่ดีเกิดขึ้นเสมอสามารถฟื้นคืนพลังเมื่อเจอเหตุการณ์ความล้มเหลวก็จะเริ่มต้นใหม่ได้ รวมถึงการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีความมั่นใจต่อตนเองในการประสบความสำเร็จ (Luthans, Avolio, Avey, & Norman, 2007)

ในขณะที่แนวโน้มของการชอบความเสี่ยง(Risk taking propensity) เป็นบุคลิกภาพส่วนบุคคลอย่างหนึ่งของผู้ที่มีความคิดในการสร้างธุรกิจใหม่ ซึ่งแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการหรือเป็นบุคลิกทางจิตวิทยาเฉพาะบุคคล (Douglas & Shepherd, 2002)และมีความสำคัญต่อระดับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในบุคลิกภาพของผู้ประกอบการ เพราะการทำธุรกิจใหม่มีความเสี่ยง และมีความเป็นไปได้ในการทำธุรกิจใหม่แล้วไม่สำเร็จนั้นมีสูงแต่ธุรกิจสามารถแสวงหาโอกาสในการในการเริ่มธุรกิจใหม่ได้ และการเลือกอาชีพที่ไม่เป็นเจ้าของธุรกิจนั้นเป็นการเสียโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่สูงเช่นกัน (Luthje & Franke, 2003)โดยการเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นผู้ที่มีแนวโน้มของการชอบความเสี่ยง จะมีความกล้าที่จะทำสิ่งใหม่ในแนวทางใหม่โดยไม่กังวลถึงความเสี่ยง รวมถึงมีมุมมองถึงความเสี่ยงว่าเป็นโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนที่สูงเช่นกัน ดังนั้นการเป็นผู้ประกอบการนั้นต้องเผชิญหน้าในสถานการณ์ต่างๆ จึงทำให้มีบุคลิกภาพที่มีความชอบในความเสี่ยง มีความกล้าได้กล้าเสียในการลงทุนทั้งที่ไม่ทราบถึงผลตอบแทนที่แน่นอน สามารถที่จะลงทุนทำธุรกิจได้ถึงแม้จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน และมีความกล้าที่จะลองทำอะไรใหม่ๆ (Bolton& Lane, 2012)

ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาพฤติกรรมการณ์การเป็นผู้ประกอบการใหม่ที่ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเป็นกรอบแนวคิดพบว่าทั้งสามปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนสามารถใช้สนับสนุนการส่งอิทธิพลไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งโดยส่วนมากนั้น

จะศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาและใช้วิธีการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ แต่ผลการศึกษาในแต่ละงานวิจัยจะมีขนาดอิทธิพลและลำดับของปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่สามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยโดยส่วนใหญ่ปัจจัยของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่สามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มคนสำคัญ และปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Awang, Amran, Nor, Ibrahim, and Razalim, 2016; Iakovleva, Kolvereid, & Stephan, 2011; Kautonen, Van Gelderen, & Tornikoski, 2013; Solesvik, 2013; Zapkau, Schwens, Steinmetz, & Kabst, 2015)

นอกจากนี้งานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งที่ศึกษาปัจจัยในพฤติกรรมตามแผนร่วมกับปัจจัยบุคลิกภาพอื่น ๆ เช่น แนวโน้มของการชอบความเสี่ยงสามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ (Awang et al., 2016; Fini, Grimaldi, Marzocchi, & Sobrero, 2009; Singh et al., 2016) แต่ยังมีงานวิจัยอยู่จำนวนน้อยที่ศึกษาปัจจัยด้านทุนทางจิตวิทยาด้านบวกร่วมกับปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนในการส่งอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการใหม่ โดยผลการศึกษาพบว่า ทุนทางจิตวิทยาด้านบวกมีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ (Contreras, Dreu, & Espinosa, 2017; Hlatywayo, Marange, & Chinyamurindi, 2017; Jin, 2017; Yousaf, Hizam-Hanafiah, & Usman, 2015) สำหรับการศึกษาบุคลิกภาพที่สามารถส่งอิทธิพลไปยังพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการได้แล้ว (Chell, 2008) ยังพบว่า บุคลิกภาพเป็นสาเหตุของการเกิดทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแปรคั่นกลางในการส่งอิทธิพลทางอ้อมไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ (Luthje & Franke, 2003) เช่นเดียวกับ Krueger (2000) ได้กล่าวว่าบุคลิกภาพนั้นยังสามารถที่จะส่งอิทธิพลไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ผ่านตัวแปรคั่นกลางคือทัศนคติ

ดังนั้นทำให้เห็นว่า บุคลิกภาพในด้านทุนทางจิตวิทยาด้านบวกและแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงสามารถส่งอิทธิพลทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะทำให้บุคคลประเมินผลต่อการเป็นผู้ประกอบการนั้นจะสามารถส่งผลดีต่อตนเอง แล้วทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการจึงนำมาสู่การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในการศึกษานี้ เพื่อตรวจสอบทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการในบทบาทตัวแปรคั่นกลางที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางจิตวิทยาด้านบวกและแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ตามรูปแบบทดสอบความสัมพันธ์ดังนี้

รูปที่ 1 โมเดลทดสอบความสัมพันธ์

บทสรุป

จากผลการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่สามารถอธิบายปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนว่ามีขนาดของอิทธิพลและความสามารถในการส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็น

ผู้ประกอบการได้มากขึ้นแตกต่างกันอย่างไร ในขณะที่การศึกษาทุนทางจิตวิทยาด้านบวกและแนวโน้มของการชอบความเสี่ยงซึ่งเป็นบุคลิกภาพของผู้ประกอบการนั้นมีความสำคัญในการส่งอิทธิพลไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้อีกทั้งยังมีความน่าสนใจในการศึกษาถึงบุคลิกภาพที่มีความสามารถในการส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความตั้งใจที่จะกระทำผ่านตัวแปรด้านทัศนคติซึ่งเป็นแรงจูงใจต่อการกระทำพฤติกรรม จึงทำให้ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นตัวแปรคั่นกลางในการส่งอิทธิพลจากบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบการไปยังความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการซึ่งจากการตรวจสอบตัวแปรคั่นกลางในครั้งนี้สามารถอธิบายกระบวนการเกิดความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้มากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถใช้ในการทำนายการเกิดพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของคนรุ่นใหม่ในบริบทของประเทศไทยต่อไป รวมถึงการใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคคลมีบุคลิกภาพของผู้ประกอบการที่ประกอบด้วยการเป็นผู้ที่มีความหวังมองโลกในแง่ดี สามารถฟื้นคืนพลังที่จะเริ่มต้นใหม่ได้ การรับรู้ความสามารถของตนเอง รวมถึงมีแนวโน้มของการชอบความเสี่ยง เพื่อพัฒนาให้คนรุ่นใหม่ที่เป็นนักศึกษาสามารถเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้ตามนโยบายของรัฐบาล

รายการอ้างอิง

- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐). (2561, ตุลาคม 8). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 1-71.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. สืบค้น 3 กันยายน 2561, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สุชาติ ไตรภพสกุล และสหทัย ชูชาติพงษ์. (2557). แบบจำลองการพัฒนาสังคมความเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรมในประเทศไทย. วารสารนักบริหาร, 34(2), 26 -36.
- Acs, Z. J., & Virgill, N. (2010). Entrepreneurship in developing countries. In Handbook of entrepreneurship research (pp. 485-515). Springer, New York, NY.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. Organizational behavior and human decision processes, 50(2), 179-211.
- Ajzen, I. (2005). Attitudes, personality, and behavior. McGraw-Hill Education (UK).
- Alexander, I. K., & Honig, B. (2016). Entrepreneurial intentions: A cultural perspective. Africa Journal of Management, 2(3), 235-257.
- Aragon-Sanchez, A., Baixauli-Soler, S., & Carrasco-Hernandez, A. J. (2017). A missing link: the behavioral mediators between resources and entrepreneurial intentions. International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, 23(5), 752-768.
- Awang, A., Amran, S., Nor, M. N. M., Ibrahim, I. I., & Razali, M. F. M. (2016). Individual entrepreneurial orientation impact on entrepreneurial intention: Intervening effect of pbc and subjective norm. Journal of Entrepreneurship, Business and Economics, 4(2), 94-129.
- Bolton, D., & Lane, M. D. (2012). Individual entrepreneurial orientation: Development of a measurement instrument. Education+ Training, 54(2/3), 219-233.
- Chell, E. (2008). The entrepreneurial personality. A Social Construction, Routledge.

- Contreras, F., Dreu, I. de, & Espinosa, J. C. (2017). Examining the relationship between psychological capital and entrepreneurial intention: An exploratory study. *Asian Social Science*, 13(3), 80.
- Davidsson, P., & Honig, B. (2003). The role of social and human capital among nascent entrepreneurs. *Journal of business venturing*, 18(3), 301-331.
- Dinc, M. S., & Budic, S. (2016). The impact of personal attitude, subjective norm, and perceived behavioural control on entrepreneurial intentions of women. *Eurasian Journal of Business and Economics*, 9(17), 23-35.
- Douglas, E. J., & Shepherd, D. a. (2000). Entrepreneurship as a utility maximizing response. *Journal of Business Venturing*, 15(3), 231-251.
- Fini, R., Grimaldi, R., Marzocchi, G. L., & Sobrero, M. (2009). The foundation of entrepreneurial intention. *Summer Conference 2009*, 1-36.
- Hlatywayo, C. K., Marange, C. S., & Chinyamurindi, W. T. (2017). A hierarchical multiple regression approach on determining the effect of psychological capital on entrepreneurial intention amongst prospective university graduates in South Africa. *Journal of Economics and Behavioral Studies*, 9(1), 166.
- Iakovleva, T., Kolvereid, L., & Stephan, U. (2011). Entrepreneurial intentions in developing and developed countries. *Education and Training*, 53(5), 353-370.
- Jin, C. H. (2017). The effect of psychological capital on start-up intention among young start-up entrepreneurs: A cross-cultural comparison. *Chinese Management Studies*, 11(4), 707-729.
- Kautonen, T., Van Gelderen, M., & Tornikoski, E. T. (2013). Predicting entrepreneurial behaviour: a test of the theory of planned behaviour. *Applied Economics*, 45(6), 697-707.
- Kim-Soon, N., Ahmad, A. R., & Ibrahim, N. N. (2016). Theory of planned behavior: undergraduates' entrepreneurial motivation and entrepreneurship career intention at a public university. *Practice*, 501, 615602.
- Kolvereid, L. (1996). Prediction of employment status choice intentions. *Entrepreneurship: Theory and Practice*.
- Krueger, N. F., Reilly, M. D., & Carsrud, A. L. (2000). Competing models of entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing*, 15(5), 411-432.
- Krueger, N. F. (2003). The cognitive psychology of entrepreneurship. In *Handbook of entrepreneurship research* (pp. 105-140). Springer, Boston, MA.
- Lazear, E. P. (2005). Entrepreneurship. *Journal of Labor Economics*, 23(4), 649-680.
- Liñán, F., & Chen, Y. W. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship: Theory and Practice*, 33(3), 593-617.

- Luthans, F., Avolio, B. J., Avey, J. B., & Norman, S. M. (2007). Positive psychological capital: Measurement and relationship with performance and satisfaction. *Personnel Psychology*.
- Luthje, C., & Franke, N. (2003). The “making” of an entrepreneur: testing a model of entrepreneurial intent among engineering students at MIT. *R and D Management*, 33(2), 135–147.
- Maresch, D., Harms, R., Kailer, N., & Wimmer-Wurm, B. (2016). The impact of entrepreneurship education on the entrepreneurial intention of students in science and engineering versus business studies university programs. *Technological Forecasting and Social Change*, 104, 172–179.
- Mueller, S. (2011). Increasing entrepreneurial intention: effective entrepreneurship course characteristics. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 13(1), 55.
- Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *The Academy of Management Review*, 25(1), 217.
- Singh, B., Verma, P., & Rao, M. (2016). Influence of individual and socio-cultural factors on entrepreneurial intention. *South Asian Journal Of*, 23(1), 33–56.
- Solesvik, M. Z. (2013). Entrepreneurial motivations and intentions: investigating the role of education major. *Education + Training*, 55(3), 253–271.
- World Bank. (2018). *Doing Business 2018. Reforming to create jobs Economy profile, Zambia*. A World Bank Group Flagship Report.
- Yousaf, S. U., Hizam-Hanafiah, M., & Usman, B. (2015). Psychological capital: Key to entrepreneurial performance and growth intentions. *International Research Journal of Social Sciences*, 4(9), 2319–3565.
- Zapkau, F. B., Schwens, C., Steinmetz, H., & Kabst, R. (2015). Disentangling the effect of prior entrepreneurial exposure on entrepreneurial intention. *Journal of Business Research*, 68(3), 639–653.